

Vlaams
Parlement

stuk **1531** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 15 maart 2012 (2011-2012)

Voorstel van resolutie

van de heren Robrecht Bothuyne, Hermes Sanctorum en Bart Martens,
mevrouw Gwenny De Vroe, de heren Wilfried Vandaele en Ivan Sabbe
en mevrouw Tinne Rombouts

betreffende de steun van Vlaanderen
aan het optrekken van de Europese reductiedoelstelling
tot 30% minder broeikasgassen tegen 2020

TOELICHTING

In december 2008 werd het klimaat- en energiepakket van de Europese Commissie goedgekeurd, met als doelstellingen tegen 2020 een energiebesparing van 20%, 20% meer hernieuwbare energie en 20% minder uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van 1990.

Voor België betekent dat dat de uitstoot van broeikasgassen door sectoren die niet onder het Europese emissiehandelssysteem (EU-ETS) vallen, tegen 2020 met 15% moet dalen (referentiejaar 2005). In 2020 moet 13% van ons energieverbruik uit hernieuwbare energie komen.

Het klimaatpanel van de Verenigde Naties, het Intergovernmental Panel on Climate Change, stelde in zijn 'Fourth Assessment Report (2007)' dat tegen 2020 reducties nodig zijn van 25 tot 40% in industrielanden¹. De EU-doelstellingen dienden dus verhoogd te worden. De EU was daarom bereid de reductiedoelstelling tot 30% op te trekken indien andere industrielanden zich daar eveneens toe zouden verbinden in een algemene overeenkomst. Die voorwaardelijkheid werd echter steeds meer in vraag gesteld.

In mei 2010 deed de Europese Commissie een mededeling² waarin ze een verhoging van de doelstelling naar 30% haalbaar acht, zowel financieel als technisch. Als gevolg van de economische crisis daalden de geschatte kosten voor het bereiken van de huidige 20%-doelstelling tot 48 miljard euro per jaar tot 2020. Toen het Europese pakket werd goedgekeurd, bedroegen de ramingen daarvoor nog ongeveer 70 miljard euro.

Op 8 maart 2011 legde de Europese Commissie een stappenplan voor om in 2050 een koolstofvrije economie te realiseren. In haar 'Roadmap 2050' wil de Europese Commissie de broeikasgasuitstoot tegen 2050 met 80 tot 95% verminderen. In dat stappenplan wil men de doelstelling voor een interne uitstootreductie van broeikasgassen opschuiven naar 25% tegen 2020. Meer bepaald toonde de Commissie aan:

- dat “om op schema te blijven om de totale uitstoot van broeikasgassen tegen 2050 met 80 tot 95% te verminderen, voor een kostenefficiënte en geleidelijke overschakeling, de EU-uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 40% lager en tegen 2050 80% lager moet liggen dan in 1990”;
- en dat “indien het herziene energie-efficiëntieplan in de praktijk volledig wordt uitgevoerd om aan de 20%-energie-efficiëntiedoelstelling te voldoen, de EU de huidige reductiedoelstelling van 20% zelfs kan overtreffen en een reductie met 25% kan bereiken”.

Die bevindingen worden bevestigd in een 'working paper' van de Commissie van 1 februari 2012³ met een analyse van keuzes voorbij de 20%-reductie voor de verschillende lidstaten. Daarbij worden evenredige inspanningen van alle lidstaten onderzocht op basis van het welvaartsniveau per lidstaat (bnp). In dat document wordt aangetoond dat een Europese broeikasgasemissiereductie met 30% tegen 2020 ten opzichte van 1990 – een reductie met 25% door interne maatregelen en een reductie met 5% door internationale emissiekredieten – haalbaar is.

Met dit voorstel van resolutie schaaft Vlaanderen zich aan de kant van de lidstaten die de Europese uitstoot van broeikasgassen met 30% willen verminderd zien tegen 2020.

¹ *Contribution of Working Group III to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, Technical Summary*, p. 39 en 90, 2007.

² COM (2010) 265 *Analysis of options to move beyond 20% GHG reductions and assessing the risk of carbon leakage*.

³ *Commission Staff Working Paper SWD (2012) 5 Final – Analysis of options beyond 20% GHG emission reductions: Member State results*.

Belangrijk is dat de lasten en de lusten op Europees niveau correct worden verdeeld. Evenzeer is het belangrijk dat we ervoor zorgen dat de Europese en Vlaamse doelstellingen de concurrentiepositie niet fnuiken, maar wel zorgen voor net meer economische groei. Verschillende studies, ook naast die van de Europese Commissie, voorspellen positieve effecten op economie, werkgelegenheid en volksgezondheid. Die realiseren, wordt de uitdaging bij het tot stand brengen van het nieuwe Europese klimaatbeleid en het nieuwe Vlaamse klimaatplan.

Aangescherpte klimaatdoelstellingen moeten bijgevolg leiden tot innovatie, technologische vernieuwing en groene jobs. Dat zijn ambities die de Vlaamse Regering, onder meer in het kader van ‘Vlaanderen in Actie’, naar voren schuift.

Robrecht BOTHUYNE

Hermes SANCTORUM

Bart MARTENS

Gwenny DE VROE

Wilfried VANDAELE

Ivan SABBE

Tinne ROMBOUTS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de zeventiende bijeenkomst van de Conference of the Parties van de United Nations Framework Convention on Climate Change in Durban van 28 november tot 9 december 2011;
 - 2° de ‘Roadmap 2050’ van de Europese Commissie om te komen tot een koolstofvrije economie;
 - 3° het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014, voornamelijk het volgende engagement: “Voor de reductie van de broeikasgasuitstoot treffen we maximaal alle interne maatregelen die technisch en economisch uitvoerbaar zijn en die maatschappelijk aanvaardbaar zijn.”;
 - 4° de door de Vlaamse Regering op 1 juli 2011 goedgekeurde conceptnota ‘Derde Vlaams Klimaatbeleidsplan’, vooral het engagement “om de doelstellingen die in het Vlaams Mitigatieplan zullen worden vastgelegd te bereiken, daartoe alle interne maatregelen die technisch en economisch uitvoerbaar zijn en die maatschappelijk aanvaardbaar zijn op te nemen in het Vlaams Mitigatieplan en deze vervolgens te realiseren”;
 - 5° de beslissing van de Vlaamse Regering van 1 juli 2011 “om een Vlaamse niet-ETS reductiedoelstelling van -15% tot -20% door te rekenen:
 - a) de -15% om alle opties bij de invulling van de huidige Belgische niet-ETS doelstelling open te houden;
 - b) de -20% zodat Vlaanderen voorbereid is indien de EU de opstap maakt naar een -25% of -30% doelstelling voor de EU als geheel”;
 - 6° de door de Vlaamse Regering op 23 december 2011 aangenomen Mededeling ‘Verslag startmoment Vlaamse Klimaatconferentie en stand van zaken voorbereidings-traject Vlaams Mitigatieplan 2013-2020’, voornamelijk de opties dat:
 - a) “langetermijndimensie en langetermijndoelstellingen worden geïntegreerd in het reguliere beleid, rekening houdend met de Europese routekaart 2050”;
 - b) “met het oog op de langetermijn klimaatdoelstelling tot 2050 zoals uitgestippeld in de Europese routekaart 2050, een trendbreuk zal moeten gerealiseerd worden”;
- overwegende dat:
 - 1° de opwarming van de aarde dient te worden beperkt tot 2 °C boven het pre-industriële temperatuurniveau om de nadelige gevolgen van de verandering van het klimaat op de mens binnen de perken te houden; de broeikasgasuitstoot dient te worden verminderd met 80% tot 95% tegen 2050 ten opzichte van 1990;
 - 2° de Commissie een broeikasgasemissiereductie met 40% in 2030 en 60% in 2040 kostenefficiënt acht;
 - 3° de bereidheid om de Europese broeikasgasemissiereductie op te trekken van 20% tot 30% tegen 2020 ten opzichte van 1990 totnogtoe gekoppeld was aan de bereidheid van de andere ontwikkelde landen en van de ontwikkelingslanden om zelf ook de nodige inspanningen te leveren;
 - 4° op de laatste klimaatconferentie in Durban evenwel gebleken is dat de voorwaardelijkheid andere landen er niet toe aanzet gelijkwaardige bindende doelstellingen te aanvaarden;
 - 5° een -30%-scenario voor de Europese Unie wegens de verminderde afhankelijkheid van geïmporteerde aardolie en aardgas een positief effect heeft op de handelsbalans, voor nieuwe, moeilijk delokaliseerbare jobs zorgt in de bouw- en energie-sector, een positieve stimulans kan geven aan de ontwikkeling van innovatieve producten, technologieën en diensten en door een verminderde verbranding van

- fossiele brandstoffen zorgt voor een betere luchtkwaliteit; dat het daardoor gemakkelijker wordt om de Europese luchtkwaliteitsnormen voor fijn stof en stikstofdioxiden te respecteren en Europese boetes te vermijden;
- 6° binnen de grenzen van de Europese Unie al veruit de grootste inspanningen worden geleverd om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, maar dat die voorlopig nog onvoldoende zijn volgens de wetenschappelijke analyses;
 - 7° het terugdringen van de broeikasgasuitstoot bij voorkeur gebeurt binnen een algemeen bindend kader met afdwingbare doelstellingen;
 - 8° het afbouwen van de broeikasgasuitstoot een evenwichtige verdeling van de inspanningen veronderstelt tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden, binnen de Europese Unie, binnen België en tussen de maatschappelijke actoren;
 - 9° het afbouwen van de broeikasgasuitstoot een globale uitdaging is waarvoor ieder land, ook de opkomende economieën en ontwikkelingslanden, inspanningen zullen moeten leveren;
 - 10° het beleid om de broeikasgasuitstoot terug te dringen rekening dient te houden met de competitiviteit van onze zelfstandigen en bedrijven, zowel de kleine en middelgrote ondernemingen als degene die aan grensoverschrijdende concurrentie onderhevig zijn, evenals met de draagkracht van onze gezinnen, voornamelijk die die op huishoudelijk vlak in bestaansonzekere omstandigheden verkeren;
 - 11° de Europese Commissie het plan heeft om een reductie van broeikasgassen van 25% binnen de EU te realiseren en een reductie van 5% buiten de EU;
- vraagt de Vlaamse Regering:
- 1° samen met de Federale Regering en de andere gewestregeringen een Europese reductiedoelstelling van broeikasgassen van 30% tegen 2020 ten opzichte van de uitstoot in 1990 te ondersteunen, rekening houdend met het plan van de Europese Commissie om een reductie van 25% binnen de EU te realiseren en een reductie van 5% erbuiten, voor zover de concurrentiepositie van de Europese en Vlaamse economie en de Europese en Vlaamse arbeidsmarkt niet onder druk komen te staan;
 - 2° zo nodig, na een grondige analyse van de maatschappelijke gevolgen, aan te dringen op de instelling van een Europees fiscaal mechanisme, de zogenaamde ‘internalisering van koolstofkosten’, ten aanzien van de derde landen die niet zouden bijdragen tot de reductie en de beperking van de uitstoot van broeikasgassen;
 - 3° alles in het werk te stellen opdat ook andere geïndustrialiseerde landen, groei landen en ontwikkelingslanden zich tot concrete inspanningen engageren;
 - 4° in het Vlaamse klimaatbeleidsplan de nodige maatregelen op te nemen opdat Vlaanderen de doelstelling haalt voor het eigen gewest na verdeling van de nieuwe Europese doelstelling onder de lidstaten en de verdeling binnen België;
 - 5° erop toe te zien dat de Europese reductiedoelstelling van broeikasgassen van 30% evenwichtig verdeeld wordt tussen de lidstaten, rekening houdend met potentieel en kostenefficiëntie, en niet louter met financiële draagkracht;
 - 6° werk te maken van een gelijkwaardige lastenverdeling van de Belgische doelstellingen tussen de federale overheid en de gewesten op basis van potentieel en kostenefficiëntie;
 - 7° erop toe te zien dat de Vlaamse reductiedoelstelling van broeikasgassen over de maatschappelijke spelers en sectoren verdeeld wordt op basis van hoofdzakelijk potentieel en kostenefficiëntie, rekening houdend met al geleverde inspanningen;
 - 8° ervoor te zorgen dat de opbrengst van de veiling van de emissierechten:
 - a) terugvloeit naar groene investeringen in de gewesten, in de eerste plaats in het kader van de realisatie van het Vlaamse klimaatbeleidsplan;
 - b) kunnen worden aangewend om ontwikkelingslanden te ondersteunen in hun strijd tegen klimaatverandering;

- 9° onze engagementen te honoreren in het kader van de snelstartfinanciering en het Internationaal Klimaatfonds;
- 10° bij voorkeur te kiezen voor klimaatmaatregelen en -investeringen in eigen land die ook een meerwaarde hebben voor de groene economie en groene jobs in Vlaanderen en om aanvullend enkel te kiezen voor flexibele mechanismen met een duidelijke meerwaarde voor klimaat, milieu en bevolking;
- 11° er rekening mee te houden dat voor de vestigingen onder het 'Emission Trading Scheme' een afzonderlijke aanpak wordt gewaarborgd zodat een gelijk speelveld geldt in Europa en bescherming tegen koolstoflekkage wordt gegarandeerd.

Robrecht BOTHUYNE

Hermes SANCTORUM

Bart MARTENS

Gwenny DE VROE

Wilfried VANDAELE

Ivan SABBE

Tinne ROMBOUTS